

GÜNLÜK YAYIN AYNASI

HABERLER

Yazan: Ek.Spk: Ay./N.

- 1- Geçen hafta Moskova'da toplanan Türkiye-SB Karma Ekon.Komis. 6.top-
- 2- lantısında, her iki ülke arasındaki ekonomik işbirliği konularının
- 3- ele alındı
- 4- Kisincer, Evrenle görüştü
- 5- Uluslararası Hür İşçi Sen.Konf. 13.Kongresi bugün Norveç'in başkenti
- 6- Oslo'da toplanıyor
- 7- Cuma günü IMF'nin Yönetim Kurulunca Kafaoglu'nun mektubu ele alınacak
- 8- Şili'de genel grev uygulanıyor
- 9-
- 10- İstail, Lübnan'da askersel hava üsleri kurmaya başladı
- 11- Batı Ürdün'ün Ramle kentindeki İsrail hapishanesinde tutulan & Filis
- 12- tinli kadınlar açlık grevini sürdürüyorlar
- 13-
- 14- Amerikan & nükleer füzelerinin B.Avrupaya yerleştirilmesine karşı
- 15- tepkiler

için aktif eyleme çağırdı

Yunanistan KP, Yunan halkını barışı ve ulusal çıkarları savunmak /

YORUM:

Yazan: Öm. Spk: Öm.

Başlığı : İki yüzlü politika

Konusu : "Tercüman": Tatbikat alanımıza giren Rus gemisi uzaklaştırıldı
sözleri üzerine günün yorumu)YAZILAR :

Başlığı: Pırag Dünya Barış Forumu: TKP delegasyonundan Ali Bayır'ın

Konusu : 2 numaralı komisyonda yaptığı konuşmanın metnini /Sp: Tah./
ve.Den.YAZILAR:

Başlığı: İhsan Özeroglu'nun hazırladığı Dünyaya Bakış programını/Al./

Konusu : Spk: Den ve Nec./

YAZILAR:

Başlığı:

Konusu :

Not:

(Son bültenlerde; günün yorumu değiştirildi ve şu başlıklı yorum gitti

Günün yorumu: Demokrasi güçleri birleşin! Tek çıkar yol budur!"/Met.

Spk: Şerf.

"TKP'nin Sesi": İç haberler: 23.6.83 Perşembe Ekr.-Ays

Ekr.

- 1 -

23.6.83 Ekr./Ays.

Geçen hafta Moskova'da toplanan Türkiye-Sovyetler Birliği Karma Ekonomik Komisyonu'nun ~~katılmı~~ altıncı toplantısında her iki ülke arasındaki ekonomik işbirliği konularının ele alındığı bildiriliyor. Türk heyetine Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Turgut'un başkanlık ettiği toplantıda, İskenderun Demirçelik Fabrikasının yıllık kapasitesinin 1 milyon ton çelikten 2 milyon tona, sonra da 4 milyon tona kadar artırılmasında yapılan işbirliğine büyük önem verildiği belirtiliyor. Ayrıca Sovyetler Birliği'nin yardımıyla Orhaneli'nde yakıt olarak yerli linyit kullanacak 200 megavatlık bir elektrik santrali kuruluyor. Önümüzdeki aylarda Orhaneli termo-elektrik santralinde 200 megavat gücünde ikinci enerji ~~elektrik~~ ^{yapımı} şebekesi ~~inşaatı~~ konusunda iki taraf yetkilileri teknik konularda bir görüşme yapacaklar.

Ayrıca sınırdaki ~~Arpaçay~~ Arpaçay nehrinde hidrolik tesisler

yapımı son aşamaya gelmiş bulunuyor. Bu yıl ~~nikikidenikidenikiden~~
~~Arpaçay~~ Arpaçay nehrinden 525 milyon metreküpük yapay bir göl
oluşturulabileceği belirtiliyor.

Karma Ekonomik Komisyon toplantısında, Aliğa ~~petrol~~ ^{petrol arıtma} tesislerinin kapasitesinin 5 milyon ~~ton~~ ^{petrol arıtma} tondan
10 milyon ton ~~petrol arıtma~~ olanağına verecek kapasiteye çıkarıl-
ması ve Bandırma'da yılda 15 bin ton sülfirik asit üretecek fab-
rikanın kurulmasında ~~iki~~ ülke arasında başarılı işbirliği yapıldı-
ğına işaret edildi. Ayrıca ~~Türkiye~~ Sovyetler Birliği'nden Türki-
ye'ye doğal gaz sevkinin yapılması, gaz boru hattının geçirilmesi
konusu da ele alındı.

Moskova'daki

Altıncı Karma Ekonomik Komisyon toplantısında Sovyetler
Birliği'nden Türkiye'ye 300 milyon kilovat saat elektrik veren
Batum nakil hattına ek olarak, Leninakan ile Kars arasında

yeni bir elektrik nakil ~~hakkı~~ hattı çekilmesi konusu da ~~tartışıldı.~~ ^{görüldü.}
~~Yeni nakil hakkı 300 milyon kilovattı.~~ Ayrıca Hasan Çelebi
demir cevheri yatağının işletilmesi ~~konusu görüşüldü.~~ ^{konusunun da ele alındığı,}
bildiriliyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- Amerika Birleşik Devletleri eski Dışişleri Bakanlarından Henri Kisincer dün Ankara'da Milli Güvenlik Konseyi Başkanı Orgeneral Kenan Evren ve Başbakan Bülent Ulusu ile birer görüşme yaptı. Cumhurbaşkanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği'nden bu konuda yapılan açıklamada, Kisincer'in Evren'e bir nezaket ziyaretinde bulunduğu bildirildi. Kisincer ise, gazetecilere verdiği demeçte, "elbette Türkiye'ye turistik bir gezi için gelmedim" dedi.

.... Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun 13. Kongresi bugün Norveç'in başkenti Oslo'da toplanıyor. 30 Haziran'a kadar sürecektir olan Kongre'nin gündem maddelerinden biri de Türkiye'deki son gelişmeleri konu alıyor. Başta DİSK Davası olmak üzere, yeni çıkan Sendikalar Kanunu delegelerin en çok üzerinde ^{duracağı} ~~konuşacağı~~ ^{olacağı bildiriliyor.} konular arasında. 96 ülkeden 136 sendika ve 85 milyon işçiyi temsil eden 300 delegenin ~~katılacağı~~ ^{yer aldığı} ~~XXXXXX~~ ^{XXXXXX} Kongre'ye üç yıllık bir aradan sonra Türk-İş'te ~~Enişen~~ Şevket Yılmaz başkanlığında ~~yenisi~~ bir heyetle ~~katılacak~~ katılıyor.

... Türkiye ile kısa adı IMF olan Uluslararası Para Fonu arasında bir yıl süreli yeni bir anlaşma yapılmasını öngören ve Maliye Bakanı Adnan Başer Kafaoğlu tarafından 18 Mayıs 1983 tarihinde IMF'ye gönderilen bir niyet mektubunun önümüzdeki cuma günü IMF'ye - nin yönetim kurulunca ele alınacağı bildiriliyor.

Niyet mektubunda temel ekonomik ilkeler olarak kamu yatırımlarında uygulanan sınırlamanın süreceği, kamu harcamalarının kısıtlanabileceği, ~~uygulanan sınırlamanın süreceği, kamu harcamalarının kısıtlanabileceği,~~
24 Ocak
~~uygulanan sıkı para politikasının değişmeyeceği,~~ ve esnek döviz kuru saptanmasına devam edileceği belirtilirken, ücret artışlarının bu yıl yüzde 20 ile 22 arasında sınırlandırılacağı da kaydediliyor. Niyet mektubunda ayrıca 1984 yılında fiyatların ^{artışlarının} yüzde 17, ekonomik büyüme hızının yüzde 5,3 oranında olacağı belirtiliyor.

--- Faşist Pinoçet rejiminin tüm zorbalığına, yığinsal tutuklama ve terörüne karşın Şili'de "Şili Emekçilerinin Ulusal Komutanlığı"nın çağrışı üzerine genel grev uygulanıyor. Genel greve bakır madenlerinde, endüstri işletmelerinde, taşıt ve ulaştırma sektöründe çalışan emekçiler katılıyor. Emekçilerin genel grevini, üniversite gençliği, kamu ve devlet dairelerinde çalışan memurlar, kadınlar, esnaf- lar çeşitli eylemlerle destekliyorlar. Başkent Santyago ve ülkenin diğer kentlerinde, faşist Pinoçet'in polis ve askeri birliklerinin zırhlı araçlarla, tanklarla işletmeleri, okulları kuşatmasına, yolları kesmesine karşın yığinsal eylemler oluyor. Faşist Pinoçet, tüm haberleşme araçlarını, radyoyu ve Ajans bürolarını, gazete merkezlerini polisin eline teslim etmiş, Şiliyi dış dünyadan kesmiş bulunuyor. Batı Ajansaları, Pinoçet rejiminin tüm bu önemlerinin genel grevi önleyemediğini, Perşembe sabahı başlayan genel grevin genel bir halk direnişine dönüştüğüne dikkati çekiyorlar.

Aynı ajanslar ~~sewer~~ binlerce işçi ve sendikacıyla birlikte Pinoçet rejimine karşı muhalefete geçen burjuva politikacılarının tutuklandığını, ~~Doğ~~ General Pinoçet'in elinde zorbalık ve terörden başka bir şey kalmadığını belirtiyor. 10 yıllık Pinoçet diktatörlüğünün sayılı günleri kaldığına işaret ediyorlar.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA YAKETİ

--- İsrail, işgal ettiği Lübnan'da askersel hava üsleri kurmaya başladı, Batı Ajanslarının, İsrail savunma bakanlığının açıklamasına dayanarak verdikleri haberlere göre, Tel-Aviv yönetimi Lübnan'ın güneyindeki El Kiam yöresinde ağır bombardıman uçaklarının iniş ve kalkış yapabileceği büyük bir hava üssü kuruyor. 3 bin metre uzunluğundaki iki pistin inşaatına İsrail'in özel inşaat firmalarıyla birlikte kimi Amerikan firmaları da katılıyor. Askersel "yasak bölge" ilan edilen El-Kiam yöresinde, İsrail işgal birliklerince topraklarına el konulan Lübnan köylüleri silah zoruyla bu bölge dışına sürülmüş bulunuyor. Bilindiği gibi Tel-Aviv siyonistleri, işgal ettikleri Lübnan'da daha üç uçak alanını kendi işgal birlikleri için hava üssü olarak kullanıyor ve Suriye'ye karşı savaş hazırlıklarını bu üslerde yoğunlaştırıyorlar.

Ote yandan, Suriye'nin "Al Baas" gazetesinin yazdığına göre,

Birleşik Amerika ve İsrail Lübnan'ı Orta-doğu halklarına karşı büyük bir saldırı üssüne dönüştürmeyi planlıyorlar. Gazete, Vaşington ve İsrail'in ortak stratejik planlarının amacının, bölgede yeni karargah oluşturarak NATO'nun güney kanadını Orta-doğuya kadar uzatmak olduğunu açıklıyor.

---Batı Ürdünün Ramle kentindeki İsrail hapisanesinde tutulan Filistinli kadınlar hafta başında giriştikleri açlık grevini sürdürüyorlar. Filistinli kadınlar bu eylemleriyle İsrail hapisanelerindeki terörü, işkenceleri ve insan onuruyla bağdaşmayan muameleyi protesto ediyorlar.

5
--- Batı Avrupa'da milyonlarca insan, yeni Amerikan nükleer füzele-
rinin Batı Avrupa'ya yerleştirilmesine kesinlikle hayır diyor. İlk
saldırı silahı olan Amerikan yapısı "Pörşing-2" ve "Knuys" füzeleri-
nin Federal Almanya topraklarına yerleştirilmesini önlemek amacıyla
oluşturulan "Krefel Çağrısı"nın girişimcilerinden **Yozef Weber**, Düsse-
dorfta düzenlediği basın toplantısında, bugüne kadar çağrıyı ⁴ ~~4~~ milyon
Federal Almanya yurttaşının imzaladığını açıkladı. Füze karşıtı ha-
reketin giderek daha geniş yığınları kapsadığını bildiren **Yozef Weber**,
Federal Almanya halkının ezici çoğunluğunun Amerikan füzelerinin
Federal Almanya topraklarına yerleştirilmesine kesinlikle karşı çık-
tığını, barış eylemlerinin önümüzdeki günlerde daha da yoğunlaşacağını
söyledi.

Ote yandan Federal Almanya'da 450 hukukçu, Federal Alman Par-
lamentosuna ortak bir dilekçeyle başvurarak, yeni Amerikan füzeleri-
nin Federal Almanya topraklarına yerleştirilmeden önce bir

halkoylaması yapılmasını önerdiler. Aralarında tanınmış avukat, yargıç ve savcının da bulunduğu 450 hukukçunun dilekçesinde Parlamento üyeleri böyle bir halkoylaması önerisini desteklemeye çağırılıyor. ~~Merkez~~

Bu arada, Merkezi Stokholm'de bulunan ve kısa adı SİPRİ olan Uluslararası Barış Araştırma Enstitüsü, Birleşik Amerika yönetimini Cenevre silahsızlanma görüşmelerini sabote etmekle suçladı. Enstitü'nün yayınladığı raporda, 1983 yılının insanlığın geleceği açısından bir karar yılı olduğu, başta Cenevre görüşmeleri olmak üzere, silahsızlanma konusunda yapılmakta olan tüm görüşmelerde olumlu bir sunuca varılamazsa, insanlığın bir nükleer savaşta yokolma tehlikesiyle yüz yüze geleceği vurgulanıyor. Regın yönetiminⁱⁿ/bu görüşmelerde gerçekçi olmayan tutum ve davranışlarının, silahsızlanma yönünde somut adımların atılmasını engellediği belirtiliyor.

--- Yunanistan Komünist Partisi, Yunan halkını barışı ve ulusal çıkarları savunmak için aktif eyleme çağırdı. Başkent Atina'da Yunanistan Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin Plenumu yapıldı. Plenumdan sonra yapılan açıklamada, ülkedeki son politik, ekonomik durumun ve uluslararası alanda son gelişmelerin ele alındığı belirtildi. Uluslararası durumla ilgili olarak Plenum'un onayladığı kararda, Emperyalizmin, en başta Vaşington yönetiminin saldırganlığının daha da artması sonucu uluslararası durumun son derece gerginleştiği, tüm insanlığı tehdit eden nükleer savaş tehlikesinin olağanüstü arttığı vurgulanıyor. Böyle bir durumda, Yunanistan Komünist Partisi Yunan halkını, en başta barışın ve ulusal çıkarların savunulması, Regin yönetiminin bölge'deki tehlikeli serüvenci planlarının boşa çıkartılması için birlik içinde yığınsal ve aktif savaşıma çağırdı.

--- İran rejimince tutuklanan TUDEH yönetici ve üye sayısının 2000'i geçtiği açıklandı. İran TUDEH partisinin yurtdışındaki yöneticilerinden Bagir Ladjevardi, Londra'da düzenlediği bir basın toplantısında, partinin yöneticilerine ve üyelerine karşı yığınsal tutuklama ve kovuşturmaların sürdüğünü açıkladı. Tutuklanan İranlı yurtseverler~~de~~ ağır işkenceler yapıldığını, önceden hazırlanmış ifadelerin ağır işkenceler altında imazalatıldığını, sonra da "Sovyet casusu" diye suçlandıklarını bildirdi. Binlerce TUDEH üyesi ile birlikte partinin birinci sekreteri Nurettin Kiyanuri'nin ağır işkencelerden geçirildiğini açıklayan Ladjevardi, bu ağır işkenceler sonucu Kiyanuri'nin felç olduğunu ve yaşamının tehlikede olduğunu söyledi. TUDEH yöneticilerine ve üyelerine yöneltilen "Sovyet casusu suçlamalarının tamamen saçma olduğunu söyleyen Bagir Ladjevardi "İran rejiminin bugünkü yöneticileri de çok iyi bilmektedirler ki, Parti-

partimiz İran islam devrimini daha başından beri desteklemekte ve devrim kazanımlarının kararlı savunucudur. Biz Sovyet casusu değil, komşumuz Sovyetler Birliği de dahil tüm komşu ülke ve ~~ulus~~ halklarla ülkemiz arasında iyi ilişkilerin, dostluk ve barışın savunucularıyız" dedi. TUDEH partisinin yurtdışındaki yönetilerinden Bagir Ladjevardi tüm uluslararası demokratik kuruluşları ve kamuoyunu TUDEH yöneticileriyle, İran yurtseverleriyle dayanışmayı güçlendirmeye çağırdı.

İKİ YÜZLÜ POLİTİKA

Bugünkü yazımıza "Tercüman" gazetesinden bir alıntıyla başlıyoruz D.D. "Tatbikat alanımıza giren Rus gemisi uzaklaştırıldı" provokasyon cümlesini bu gazete 20 Haziran günlü sayısının birinci sayfasında manşete çıkarmış. O günlü diğer gazetelerde, ~~bu~~ baştan sona provokasyon kekan bu habere rastlamak olanaksız. Peki, neden böyle bir gerek ~~gür duydu~~ "Tercüman" gazetesi ~~bu~~ haberi yaymaya kalkmıştır ? Bu gazetenin, sahibinin sesi olduğunu burada uzun uzadıya anlatmaya gerek yok. Ancak, haberin Türkiye ile Sovyetler Birliği arasındaki ekonomik işbirliği konularını ele alan Karma Ekonomik Komisyonun Moskovada toplanacağı günlerde yayılması çok anlamlı. Öteden beri bilinir, Tercüman gazetesi iki komşu ülke arasındaki karşılıklı yarara

dayalı geleneksel ilişkilerde olumlu her kıpırdanışa, her zaman, antisovyetik kışkırtmalarla yanıt vermiş, bu ilişkileri engellemek için akılalmaz yalan ve provokasyonlara başvurmuştur. Şimdiki provokasyon haberi de, yürütülen bu yoğun antisovyetik kampanyanın bir uzantısıdır. Cunta, güdülediği gerici basın aracılığıyla bu antisovyetik kampanyaya katılıyor. Bir yandan Sovyetler Birliği, diğer sosyalist ülkelerle işbirliğinden söz ediyor. Öte yandan, topraklarımızı sosyalist ülkelere karşı savaş oyunlarına alan yapıyor. "Acera ekspresi 83" adlı kışkırtma manevralar Anadolunun Doğusunda, Kars ve Erzurum yöresinde bir aya yakın bir zamandır sürüyor. Amerikan genel kurmay başkanı, NATO başkomutanı, NATO genel sekreteri, cuntacı generaller katıldı, katılıyor bu manevralara. Amerikan "çevik kuvvetleriyle" birlikte, "Folkländ saldırısına" katılan İngiliz komando birlikleri de bir aydan beri Doğu Anadoluda saldırı prevaları

yapıyor. Sosyalist ülkelere karşı kılıç şakıratmalar, antisovyetik kampanya ile atbaşı gidiyor. Manevra alanında ~~kayışta~~ boy gösteri-
 sinde bulunan Tanslar, Recersler, irili ufaklı öteki Amerikan ve
 NATO ölüm tüccarları "Sovyet tehlikesi" yalanını gene dillerine
 deladılar. Nasıl bir dönemde? Komünizm Sovyetler Birliğinin
 halkımıza dostluk elini uzattığı bir zamanda. Sovyetler Birliği
 karşılıklı yarara dayanan ilişkilerin daha iyi değerlendirilmesini
 öneriyor. İskenderun Demir-çelik fabrikasının yıllık kapasitesinin
 1 milyon tondan 2 milyon tona çıkarılmasını öneriyor. Sovyetler
 Birliğinin yardımıyla Örhanelinde yakıt olarak yerli linyit kullan-
 cak 200 megavatlık bir elektrik santrali kuruluyor. Ayrıca sınırda-
 ki Arpaçay nehrinde hidrolik tesisleri yapımı son aşamasına gelmiş
 bulunuyor. Moskevada toplanan karma ekonomik komisyonun ele aldığı
 konular arasında Aliğa petrol arıtma tesislerinin 5 milyondan.

10 milyon tona çıkarılması, Sovyetler Birliğinden Türkiye'ye doğal gaz sevkinin yapılması, gaz boru hattının çekilmesi sorunları da yer alıyor. Öte yandan Sovyetler Birliği Ortak Pazarına Türkiye'ye açık zorbalıkla ambargo ^{tüm} uygun olduğu tekstil ürünlerini almaya hazır olduğunu açıkladı. Türkiye'ye verilen elektrik enerjisinin iki katına çıkarılmasını önerdi. Oysa, Türkiye'nin Amerika'yla ilişkileri ülkemizin güvenliğini, ulusal çıkarlarımızı tehdit ediyor. Amerika verdiği her dolar kredi karşılığında politik, askersel koşullar dayatıyor.

Görülüyor ki
(Sovyetler Birliği destek eli uzatıyor halkımıza, Amerika ölümü getiriyor topraklarımıza. Sovyetler Birliği barajlar, fabrikalar, elektrik santralleri kuruyor ülkemizde. Amerika nükleer füzeler yerleştiriyor topraklarımıza. Saldırı birliklerine alan yapıyor

Anadolumuzu. ^v azgın bir antisovyetizm kampanyası yürüten /gerici basın, ülkemizi Orta Doğu'da jandarmalığa

alıştırmaya çalışan Amerikan emperyalizminin NATO'yu halkımıza
 koruyucu gibi tanıtmak istiyor. Bunu da cuntaдан aldığı destekle
 yapıyor. Zaman zaman iyi iyi ilişkilerden söz eden cuntacılar ise
 sosyalist ülkelere karşı ~~açık~~ iki yüz lü bir politika izliyor.
 Bu politikanın geleceğı yoktur. Çünkü Türkiyenin ulusal güvenliğı,
 ulusal çıkarları Amerikan ve NATO emperyalizminin serüvenci
 planlarına araç olmakla değil, sosyalist ülkelerle iyi komşuluk,
 dostluk ve işbirliğı kurmakla sağlanabilir.

"TKP'nin Sesi"

23.6.83.Ali.

-PRAG DÜNYA BARIŞ FORUMU-

()

----- Sayın dinleyenler, ^{Prag'daki} Çekoslovakya'nın başkentindeki dünya barış forumu, 11 değişik konuyu görüşen, diyalog toplantıları biçiminde oluşturulan komisyonlar halinde çalışmalarını sürdürüyor. Bu komisyonların çalışmalarına, 30'a yakın yurtseverden oluşan Türkiye delegasyonu da aktif katılıyor. Forumun açılış oturumunda Prezidyumda yer alan TİP Genel Başkanı Behice Boran, daha sonraki çalışmalarda örneğin 10 ^{numaralı} komisyonun, yani/Yakın-Doğu, Asya, Afrika ve Latin Amerika'da savaş tehlikesi ve bu bölgelerin sorunlarını görüşen komisyonda Divan üyesi olarak yer alıyor.

----Değerli dinleyenler, 22 Haziran günü, 2 ^{numaralı} ~~hala~~ komisyonda, yani Avrupa güvenliği ve silahsızlanma sorunlarını ele alan komisyonda, Türkiye delegasyonundan TKP üyesi Ali Bayır bir konuşma yaptı. Şimdi sizlere bu konuşmanın metnini okuyoruz!:

, , , (Konuşmanın metni okunacak)

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

"TKP'nin Sesi"

23.6.83.Ali.

- DÜNYAYA BAKIŞ -

()

/İhsan Özeroğlu/

----- Sayın dinleyenler, Sovyetler Birliği hükümeti, ABD, İngiltere, Fransa ve Çin Halk Cumhuriyetine bir öneriyle başvurdu. S. Birliği Yüksek Sovyeti ~~Priziden~~, 16 Haziran günü, Hükümeti, böylesi bir girişimde bulunmakla görevlendirmişti. Sovyet hükümetinin, nükleer güce sahip öteki devletlere yaptığı öneri şunu öngörüyor: Bütün nükleer ~~sıkan~~ güç sahibi devletler, elândeki tüm nükleer silahları, bugünkü nicel ve nitel düzeyde dondursun. Sovyet hükümetinin Birleşik

Amerika, İngiltere, Fransa ve Çin "ilk Cumhuriyetine yaptığı bu öneriyle ilgili Çağrıda da belirtildiği gibi, söz konusu öneri, yeni tipten nükleer silahların geliştirilmesini durdurmayı ve her çeşit nükleer mermi ve nükleer silah taşıyıcısı araç denemelerinin durdurulmasını içeriyor. Sovyet hükümeti, bu çağrısında, bu öneriyi nükleer silahların sınırlandırılması ve giderek tamamıyla ortadan kaldırılması yolunda ilk etkin adım olarak gördüğünü belirtiyor. İlgili ülkelerin bu öneriye olumlu yanıt vermesini isteyen Sovyet hükümeti konuyla ilgili tüm somut sorunları görüşmeye hazır olduğunu bildiriyor.

P.-----Değerli dinleyenler, Sovyetler Birliği Başbakan birinci yardımcısı ve dışişleri bakanı Andrey Gromiko, TASS Ajansı ~~na~~ 21 Haziran günü verdiği demeçte, bu soruna da değindi. Gromiko, öneriyle ilgili olarak

Özetle şunları söyledi:

---"Bu önerinin ana mantığı nedir?Kısa ca söyleyecek olursak bu çok basit bir mantıktır.Dünyamız,çok tehlikeli yeni bir nükleer silahlanma turuna doğru itiliyor.Sovyetler Birliği,yaptığı öneriyle ~~ma~~ henüz geç olmadan,bunu durdurmak gerek,diyor.Kimileri şöyle de-yebilir:Nükleer silahların dondurulması,tek başına nükleer savaşı önlemiyor ki!~~Buğundaki~~ Doğrudur.Ama biz zaten nükleer silahların dondurulması son hedeftir demiyoruz ~~ki~~. Bizim atmaya çağırdığımız bu adım,nükleer silahların sınırlandırılması ve sonul olarak ortada dan kaldırılması yönünde bir hareketin başlangıcı olabilir.Kuşku olamaz ki,bu önerinin gerçekleşmesiyle,devletler arasındaki karşılıklı güven önemli ölçüde yükselecektir.Bu da silahsızlanma konusu için son derece önemlidir.Başlamış bulunan görüşmeleri ise doğ-

rudan olumlu yönde etkileyecektir.

Belki kimileri şöyle deyebilir:Nükleer güç sahibi bütün devletleri,kendi nükleer silahlarını dondurmaya razı etmek son derece zor bir şeydir.Tabii ki zordur.Kuşkusuz,bütün bu devletlerin aynı anda nükleer silahlarını dondurmaları çok iyi olacaktır.Ama bunun şimdilik olanaksız olduğu anlaşılırsa,önce Sovyetler Birliği ile Birleşik Amerika tüm nükleer silahlarını nicel ve nitel bakımdan dondurabilir.Öteki devletler de daha sonra buna katılabilir.Sovyetler Birliği tüm nükleer güç sahibi devletlere moratoryum önerdi.Dünya halkları,şu veya bu devletin,çağımızın başta gelen sorunu olan nükleer savaşı önleme konusundaki gerçek tutumunu,bu öneri karşısındaki tutumuna göre değerlendirecektir.

Biz,Birleşik Amerika,İngiltere,Fransa ve Çin'in bu konuda

tüm sorumluluk duygusuyla hareket edeceklerini umuyoruz. Sovyetler Birliği kendi payına, konuyle ilgili tüm sorunları görüşmeye hazırdır.

----- Kısa müzik-----

2- ----Şimdi de değerli dinleyenler, kısaca, Yakın-Doğudaki duruma değinelim. Batı propagandasının göklere çıkardığı İsrail-Lübnan anlaşmasının imzalanmasından sonra durumun ~~en azından~~ biraz olsun yumuşayacağını sananlar, hayal kırıklığına uğradı. Son gelişmeler de gösteriyor ki, tam tersi bir eğilim egemen durumda. Yeni bir savaş tehlikesi giderek artıyor Yakın-Doğuda. İsrail, Vaşingtonun gizli-açık tüm desteğinden yararlanarak, Lübnana iyice yerleşmek, buradan hareketle Suriyeye karşı yeni bir saldırı savaşı başlatmak için yoğun hazır-

lıklar yapıyor. Arab Birliği adına, Lübnanla varılan anlaşma uyarınca bu ülkede bulunan Suriye güvenlik kuvvetlerinin konumlandığı Bekaa vadisinde yeni bir çıban başı oluşuyor. İsrail birlikleri buradaki provokasyonlarını günlük olay haline getirdi. İsrail genel kurmay başkanı Levi, Bekaa vadisindeki işgal birliklerinin manevralarını bizzat yönetiyor. Amerikan askerleri, sözümona danışman ve uzmanlar iyiden iyiye mevzileniyor.

---Bunlar, sayın dinleyenler, işin gözle görünen yanları. Bir de gizli yönler var. Bunlardan birine, "Al Baas" gazetesini işaret ettik ki, bu ülkemizi de yakından ilgilendiriyor. Gazete, Birleşik Amerikanın İsraili kullanarak ve bizzat eylemlerini sürdürerek, Beyrutu NATO'nun güney kanadını için bir komutanlık merkezi haline getirmek istediğini yazıyor.

Bu konuda, Paktın eylem alanının genişletilmesi planlarının gerçekleştirilmesine güney kanattan başlanması için somut girişimlerden söz ediyor.

-----Aslında NATO'nun Brüksel toplantılarında paktın etki alanının genişletilmesine ilişkin raporlar, ilke sözleşmeleri, kamuoyunun bildiği şeyler. Ama bunların güney kanattan ve özellikle de şu günlerde ön plana çıkması hiç te rastlantı değil her halde. Biliyorsunuz, 26 Mayıs'tan beri Sovyetler Birliği sınırları yakınlarında ülkemizde "macera ekspresi-83" manevraları yapılıyor. Bunlara çevik kuvvetler de katılıyor. Bu çevik kuvvet denen saldırı birliklerinin özellikle Yakın-Doğu'ya yönelik kurulmuş olduğu biliniyor. Bu yılın başından bu yana Amerikan Savunma bakanlığı ve Kongre yetkilileri Ankaraya 30'dan fazla ziyaret yaptılar. Çevik kuvvetlerin babası sayılan

1 Ağird Pörl'de bunlar arasında.Pörl,"Birleşik Amerikanın bugün her za
 zamankinden çok güçlü bir Türkiyeye ihtiyacı var"diye açıkça söylü-
 yor.Irak topraklarına Türk birlikleri sürülerek Kürt ^{halkı, Kürt} yurtseverlere
 kırımlara uğratıldı.Türkiye resmen Yakın-Doğuda Birleşik Amerikanın,
 NATO'nun jandarmalığına alıştırılıyor.

1. ---Türkiye K.P.bu gelişmelerle ilgili açıklama ve bildirilerinde,
 ortaya çıkabilecek onarılmaz sonuçlar karşısında tüm güçleri uyardı.
 Barıştan ve demokrasiden yana bütün kişi ve örgütleri ^{büyüyen} ~~bu~~ bu
 tehlikelere karşı sesini yükseltmeye,çabalarını birleştirmeye
 çağırdı.Bu çağrı ^{ya kulak vermek bugün} ~~bugün,ivazlı,canlılar~~ yurtseverliğin,barışsever-
 liğin ölçütlerinden biri durumundadır.Komünistler,yurdumuzun uçuru-
 ma sürüklenmesini önlemek için elden geleni yapacaktır.

TKP'nin Sesi

Bizim Radyo

/Günün yorumu/

23.6.83
Ge: 24.6.83. ^{Henan}

Demokrasi güçleri, birlesin! Tek çıkar yol budur.

~~Cunta, SODEP kurucuları arasından, Erdal İnönü~~

Cunta, aralarında, parti genel başkanı Erdal İnönü başta olmak üzere, Türkân Akyol, Muzaffer Saraç, Atilla Sav, Cahit Talas, Cahit Külebi'nin de bulunduğu 21 SODEP kurucu üyesini veto etti. Böylece, kapatılan Büyük Türkiye Partisi'nden sonra SODEP de fiilen, büyük çapta tasfiye edilmiş oldu. Önde gelen kurucuları veto edilen SODEP, cuntanın halk düşmanı anayasasına bile saygılı olma sözü veren bir partidir. Bu parti- nin programında NATO'ya bağlılık, Ortak Pazar üyeliğini savunma gibi,

görüşler yer almakta, ekonomik alanda tekellerin, holdinglerin çıkarlarına karşı açık bir tutum alınmamakta, 12 Eylül darbesi ve cunta rejimi eleştirilmemektedir. Buna karşılık SODEP dış politikada realist bir çizgi izlemeyi, ekonomik alanda endüstrileşmeyi ve devlet sektörünün korunmasını savunmakta, genel olarak örgütlenme özgürlüğünden, yargı bağımsızlığından, insan haklarından söz etmektedir.

Veto edilen SODEP kurucuları genel olarak burjuva demokrasisini savunan liberal ve reformist kişilerden oluşuyordu. Aralarında öteden beri sosyal reformcu görüşleriyle tanınan birçok sendikacı da yer almıştı.

Sonuç olarak SODEP bugünkü rejimin ^{endişi} (sınırları içinde çalışma yürütmeyi kabul eden bir partidir. Böyle olmakla birlikte generaller SODEP'

in Genel Başkanı Erdal İnönü de içinde olmak üzere kurucu üyelerinin çoğunluğunu veto ettiler.

Su gerçek çıplak olarak ortadadır: 12 Eylülcü rejimin bunalımı ~~her~~ derinleşiyor. Generaller azgın gericiliğin basamaklarının sonlarına geliyor. Sonuç olarak, yalnız sol güçleri değil, burjuva demokrat çevreleri de karşısına alıyor, rejime muhalefeti, attıkları her adımla genişletiyor ve birleşmeye zorluyorlar.

TKP MK'nin 2 Haziran 1983 günlü Bildirisi, cuntanın politikasında tehlikeli eğilimlerin ortaya çıktığı ve cuntanın demokrasiye geçiş sözlerinin bir aldatmacadan ibaret olduğu vurgulanmıştı. Son gelişme bu gerçeği bir kez daha doğruluyor.

Cunta 6 Kasım seçimlerini kendi eliyle ^{daha} şimdiden gayrimeşru duruma düşürmüştür.

Cuntayla demokrasiye geçilemez.

Tüm bu iç gelişmelerin uluslararası durumla, Reagan'ların saldırgan politikasıyla sıkı bağı vardır. Cunta, ABD ile ulusal çıkarları çığneyen anlaşmalar yapmıştır. Şu son birkaç gün içinde NATO başları Luns, ~~ile~~ ^{ve} Rodgers ve karaünlü Kissingerle yapılan görüşmelerde cunta ABD'nin planlarını ^{şakka} daha da onaylamıştır. Eğer ABD' emperyalistlerinin Evren ve suç ortaklarına desteği olmasaydı, cunta böylesi pervasızca bir gidişe cesaret edemezdi.

Halka karşı, cunta-ABD emperyalizmi ortaklığı kurulmuştur.

Cunta zayıftır. O, yalnızca ABD emperyalizmine güveniyor ve orduyu işlediği suçların aracı olarak kullanıyor.

Cuntaya karşı tüm güçlerin birleşmesi için artık gerekli koşullar

oluşturmuştur. Silahlı kuvvetler içindeki yurtsever subayların önünde de, bugünkü utanç verici durumdan kurtulmak için fırsat vardır.

Büyük burjuvazinin kapatılan partileri cuntaya karşı çıkıyorlar, ama henüz onunla kararlı bir savaşıma atılamıyorlar. Görev TKP'ne, ~~ve~~ öteki sol ve ilerici güçlere düşüyor. Bu güçlerin zaman yitirmeden ~~ort~~ ortak bir platformda birleşmeleri, bu işbirliğinin kapılarını cuntaya karşı ve barıştan yana tüm güçlere açmaları gereklidir. Böylesi bir tutum, çok geniş güçleri birleşmeye yöneltecektir.

TKP, tüm savaşıma ve cuntaya karşı güçlerin işbirliğine temel oluşturacak Eylem Programını bu güçlerin tartışmasına açmıştır. TKP'ye ~~göre~~ göre güncel görev, barışı korumak, Türkiye'nin ABD'nin jandarması olmasını önlemek, cuntayı yıkmak ve ulusal bir demokrasi kurmaktır.

Herşey barış için!

Herşey cuntayı yıkmak için!

Herşey iş,ekmek,özgürlük için!

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI